

VIERDE ZONDAG VASTEN

*In den vreemde aan Babylons stromen gezeten,
hingen we onze citers aan de wilgen
en weenden van heimwee naar Sion-thuis.
(Psalm137)*

VOORAF

Orgelspel

INTREDE

Lied.

A.: **Het leven voert ons (3c)**

*t.: Sytze de Vries
m.: Willem Vogel*

WELKOM.

*Er waren gemeenschapsfeesten,
geënt op natuur en seizoen
en vorm gegeven vanuit historie
en levensbeschouwing van het volk.*

*Er waren perioden in het jaar,
die vroeg-voorjaar en laat-najaar
het karakter van bezinning gaven
en waaraan weinigen zich onttrokken.*

*Er waren gebeden en gezangen
- volkse meezingers, nationale hymnen
en religieuze liederen - die iedereen
uit het hoofd kende, bad en meezong.*

*Maar de feesten zijn verschaald,
de tijden verbleekt, de gebeden en liederen
vergeten, verstomd . . . een gemeenschap
zonder eigen geluid en flink van de wijs.*

*Welkom u allen hier
om wille van elkaar
in Gods naam samen.*

+

A.: **Het leven voert ons (2c)**

SCHULD BEKENNEN.

V.: De nood die heerst
en ik niet lenig;
de helpende hand
die ik niet toesteeek.
De troost die wordt gevraagd
en ik niet breng.

A.: **Het zij me vergeven
door wie er onder lijden.**

V.: Het recht
dat wordt geschonden
en ik niet verschaf,
de liefde die ik niet toon.
De trouw die ik beloof
en niet opbreng.

A.: **Het zij me vergeven
door wie er onder lijden.**

V.: De wonden die
worden toegebracht
en ik niet heel;
het leven dat ik schend.
Mijn God die me vraagt
en die ik afval.

A.: **Het zij me vergeven
door wie er onder lijden;
het zij me vergeven
door U, mijn God.**

BEZINNING.

A.: **Dat het mij is gegeven**

t.: M. Zagers

in U te aarden, *m.: W. Vogel*
Grond van mijn grond.

*Gelukkig dat ze er zijn: mensen
die liever geven dan nemen.*

**A.: Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.**

*Gelukkig dat ze er zijn: mensen
die in hun beroep een roeping beleven,*

**A.: Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.**

*Gelukkig dat ze er zijn: mensen
die hun talent als een gave zien.*

**A.: Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.
Kome wat komt.**

GEBED.

V.: Als niet door U de ogen geopend
ziet geen mens waar het heen moet -

als niet door U begeesterd
beseft geen mens wat hem bezielt -

als niet door U aangesproken
weet geen mens wat hem te doen staat -

als niet diep van U vervuld
gelooft geen mens dat leven liefde is

waaraan hij zich kan toevertrouwen
voor tijd en eeuwigheid.

A.: Amen.

Lied.

Psalm 23
t.: M. Zagers
m.: W. Vogel

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

*Loop ik langs groene velden
hoor ik het zachte water
komt mijn hart tot rust:
hier ben ik thuis.*

*Deze dagen leef ik als gegeven
door wie zo Groot zo Goed ?*

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

EERSTE LEZING.

Psalm 137

*Aan Babylons stromen gezeten,
hingen we onze citers aan de wilgen.
en weenden van heimwee naar Sion-thuis.*

*Onze ontvoerders bevelen ons te zingen en
wilden een vrolijk lied over Sion horen.
Alsof we in den vreemde van harte
zouden kunnen zingen van de Heer !*

*Bij alles wat me lief is -
als ik u, Jeruzalem, ooit vergeet
laat dan mijn hand verlammen.
M'n tong mag in m 'n mond verkleven
als ik u zou vergeten; -
als ik u, mijn moederland en vaderstad,
zou inruilen voor wat gein.*

Lied.

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

*Ontmoet ik tegenslagen
en val ik in de diepte
altijd vind ik kracht
weer op te staan.
Deze dagen weet ik me gedragen
door wie zo Groot zo Goed.*

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

HET EVANGELIE

Johannes 3

Zo zeer heeft God de wereld liefgehad dat Hij zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven, opdat al wie in Hem gelooft niet verloren gaat maar eeuwig leven zal hebben. God heeft zijn Zoon niet naar de wereld gezonden om de wereld te oordelen maar te redden. Wie in Hem gelooft wordt niet geoordeeld, maar wie niet gelooft is al veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de Naam van de Eniggeborene.

En dit is het oordeel: het licht is in de wereld gekomen, maar de mensen beminden de duisternis meer dan het licht, omdat wat ze deden niet deugde. Wie verkeerd doet, verafschuwt en mijdt het licht uit vrees dat zijn wandaden aan het licht komen. Maar wie goed doet, ontloopt het licht niet, maar wil laten blijken dat wat hij deed in God is gedaan.'

Lied.

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

*Wanneer ik zo mag leven
wat zal ik dan nog sterven
leven is de horizon voorbij.
Ergens zal het licht mij weer begroeten
een nieuwe dag: ik leef.*

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

MEDITATIE.

*Alsof we in den vréemde
van harte kunnen zingen van de Heer !
(Psalm 137)*

De eerste lezing in deze viering is een psalm, één van de honderdvijftig joodse volkszangen die ook in de christelijke godsdienst en cultuur 'n grote plaats hebben verworven en behouden. Niet alle honderdvijftig zijn populair en bekend, maar de aanhef van psalm 22 klinkt velen toch wel vertrouwd in de oren omdat er in uitvaarten en in de liturgie van Goede Vrijdag - soms weinig kritisch en grof - gebruik van wordt gemaakt:

God, mijn God, waarom mij in de steek gelaten ?

Psalm 23, een lied van fundamenteel vertrouwen dat tijdenlang door protestants/christelijken als 'n soort clublied is gebeden en gezongen en dat de laatste halve eeuw in meerdere versies ook erg populair werd onder katholiek/christenen.

*De Heer is mijn herder, 'k heb al wat mij lust;
Hij zal mij geleiden naar grazige weiden.
Hij voert mij al zachtken naar waat'ren der rust.
(Johannes Gijsb. Bastiaans 1868)*

Psalm 139, een intens gebed om richting en zin in het leven, gezegd zowel bij de wieg van een kind als aan het bed van een stervende mens.

*Behoed hen en neem ter harte wat in hen omgaat:
dat zij niet naar nergens onderweg zijn;
dat hun pad niet doodloopt.*

Psalm 130 waarin een mens zijn nood klaagt:

*In mijn diepste diep radeloos en terneergeslagen
weet ik geen ander dan u tegen wie ik kan
schreeuwen: hoor mij, luister naar me en
ben niet doof voor mij in verstikkende ademnod.
(naar Gabriel Smit *Psalmen opnieuw* 1971)*

En dan vandaag is als eerste lezing gekozen voor psalm 137 die tegen het einde van de vorige eeuw lange tijd als popsong mateloos populair was onder de titel 'At the river of Babylon'.

*In den vreemde aan Babylons stromen gezeten,
hingen we onze citer aan de wilgen
en weenden van heimwee naar Sion-thuis.*

Het is een lied dat het joodse volk zeer dierbaar is geworden omdat vervolging en deportatie naar het 'verschrikkelijke vreemde' telkens weer hun lot werd en zij - van huis en haard beroofd - zelfs werden gevraagd en verplicht muziek te maken, te zingen, terwijl hun familie, bejaarden, vrouwen en kinderen voorbijgingen, op weg naar de dood.

*Van onze ontvoerders moesten we zingen
en ze wilden een vrolijk lied
over Sion van ons horen.*

Zoals dezer dagen de krant nog meldde hoe een jood verplicht werd voor de kampcommandant trombone te spelen, want dat hoorde die graag. Met zijn instrument wist de trombonist zijn leven

te rekken en uiteindelijk zelfs te redden.
 Het is dit lied, deze psalm 137 die geslagen en vernederde joodse en andere mensen door het hoofd zong en hen, soms luid soms neuriënd, over de lippen kwam, terwijl hartverscheurende taferelen zich voor hun ogen afspeelden of zichzelf onderweg waren slachtoffer te worden.
 Het is dit oeroude lied waarin ieder zijn of haar angst, verlatenheid, pijn uitzong, maar waarin tegelijk de band werd gevoeld, gelegd, beleefd met allen die hen waren 'voorgegaan', allen die doorstonden wat zij doorstaan: de pijn van het hele volk, van de mensheid toen nu en straks.

Frederik Buytendijk (1887-1974), één van Utrechts grote drie destijds, die over het lijden schreef - *'In het lijden ervaren mensen, hoe gebroken het bestaan is. Dit aanvaarden kan alleen, wanneer ergens ooit uiteindelijke heling mag worden verwacht'* - deze psycholoog zei ook:
 - *'Pijn wordt voor mensen pas draaglijk en krijgt betekenis en zin voor hen, wanneer ze in hun pijn de pijn van allen, van het héle mensdom voelen.'* - Dit besef van het bestaan van een groter geheel dan ikzelf ben en waarbinnen een mens mag schateren van het lachen en huilen van de pijn, - dit besef van het geheel dat voor de mens privé levensnoodzakelijk is om het leven met alles wat het geeft en neemt aan te kunnen, - deze diep gevoelde verbondenheid uit zich, wordt in stand gehouden en bevorderd door samen te zijn in lief en leed, door het lied dat we gemeenschappelijk kennen en samen zingen, kunnen zingen, - door de feesten, bezinningen, herdenkingen die een gemeenschap samen met elkaar viert, beleeft.

Wat 't gemeenschappelijk gedeelde en beleefde betekent voor mensen persoonlijk, blijkt uit hoe mensen die destijds van hier naar Australië en Canada zijn geëmigreerd nu nog de liedjes uit hun jeugd vlot zingen en het dorpsdialect beter hebben bewaard dan 't moederland.
 Het eigen gemeenschappelijke - taal, religie, nationale hymnen, volksliedjes, koningshuis - is de vaste grond waarop hun 'zelf' overeind blijft.
 Of, wat de op en top christen en humanist Romano Guardini (1885-1968) kort na de Tweede Wereldoorlog Europa bezorgd voorhield:

*Met het verlies van de naam van de levende God
 verliest de mens ook zijn eigen naam en
 - als onvermijdelijk gevolg - het doel
 van zijn leven en van zijn weg door het leven.
 De mens verliest zijn ware naam en hart,
 weet niet meer wie hij is.*

BELIJDENIS.

Gaat u staan

Lied.

*t.: M. Zagers
 m.: F. Bertens*

**A.: Om God te leven heeft hij mensen
 aan de rand van dood en samenleven
 een open hand gegeven maar meer nog
 geloof, geloof in zichzelf en het leven.**

*Zoveel mensen aangetast
 in hun eigenwaarde
 Anders-zijn het wordt een last,
 een lot zwaar mee te dragen.*

**A.: Om God te leven heeft hij mensen
aan de rand van dood en samenleven
een open hand gegeven maar meer nog
geloof, geloof in zichzelf en het leven.**

*Twijfels, vragen wie ben ik
horen bij het leven
in een lieve mensenblik
verlicht en opgeheven.*

**A.: Om God te leven heeft hij mensen
aan de rand van dood en samenleven
een open hand gegeven maar meer nog
geloof, geloof in zichzelf en het leven.**

ONDERBREKING.

Brood en Beker
Collecte

Lied.

BROOD EN BEKER.

*In het vluchtige moment de Eeuwige zien;
in de tijd die vliegt de Oneindige -*

*in de lach de blijde hoop voelen;
in het leed een hand die vasthoudt*

*en in het brood het leven zien
dat wij delen met elkaar*

*totdat ons gebroken bestaan
voor eens en voorgoed zal zijn geheeld.*

GEDACHTENIS.

*Bid voor die ziek zijn
naar ziel of lichaam;
en wie van ons is en blijft zonder letsel ?*

*Bid voor die liefdevol waken en zorgen;
en ooit wordt ieder van ons gevraagd.*

*Gedenk hen die ons zijn ontvallen;
en ieder van ons mist wel niemand.
Met eerbied noemen wij bij naam:*

*Gedenk ook hen die waar ter wereld ook
vergeten zijn heengegaan.*

*Dat zij en allen die zijn ontslapen
rust en vrede kennen.*

Lied.

t.: P. Verhoeven
m.: Perry

K.: Gij God aanwezig in de tijden
hier en overal, gezien gevierd
als bron van leven. Gij die met
ons zijt vanaf de moederschoot,
verhoopt, vermoed voorbij het graf,
voorbij de dood.

A.: **Mijn God ik zoek naar U
alwat ik ben is dorst naar U
Gij ziel van alle leven.**

AAN TAFEL.

V.: *Gezegend zijt Gij om adem en licht,*

*de bron uit wie wij geboren,
de einder waarheen we gaan, -*

*om zon, maan en sterren
alles-en-alles in het bestaan geroepen,
't onnoembare wonder dat wij beleven,*

*Gezegend zijt Gij om hart en ziel,
de hoop die gaande houdt,
de belofte waarop wij koersen.*

**A.:   Mijn God ik zoek naar U
            alwat ik ben is dorst naar U
            Gij ziel van alle leven.**

*Gezegend zijt Gij om die
zorgzaam doen wat alledag vraagt,
eerbiedig omgaan met het leven en
nooit genoemd uw naam waar maken,*

*om kracht en woord
van profeten toen en nu,
die opstaan tegen alle pijn,
mensen waardig leven geven.*

*Gezegend zijt Gij om Jezus Christus,
die het Leven voluit vertrouwde
en mensen trouw was tot het uiterste.*

**A.:   Mijn God ik zoek naar U
            alwat ik ben is dorst naar U
            Gij ziel van alle leven.**

*Gezegend zijt Gij om die ten afscheid
brood nam, het brak, deelde en
zijn vrienden zei:
dit ben ik, hart en ziel
met u gedeeld, voor u gebroken, -*

*om die op het laatst zijn beker
overreikte en zijn vrienden zei:
Neem deze van mij over, deel hem
met elkaar en geef hem door:
dit is mijn testament voor u;
een nieuw begin.*

*Gezegend zijt Gij om die ons
ten slotte heeft gezegd
te leven zoals hij:
trouw aan mensen koste wat kost;
trouw aan de Ene, de Eeuwige
in wie alles wordt voltooid.*

**K.:   Gij die de vreugde zijt
            waaruit de vogel zingt,
            de blijheid die aan bloemen
            geur en kleur geeft.
            Gij die bloeit in alwat leeft,
            in alwat groeit het leven zijt.**

**A.:   Mijn God ik zoek naar U
            alwat ik ben is dorst naar U
            Gij ziel van alle leven.**

*Gezegend die zijn zoals hij:
voor stommen te spreken, voor
doven te horen en blinden te zien -*

met het volste vertrouwen in

*alles komt goed; Liefde heeft
het laatste woord.*

*Gezegend die zijn zoals hij:
in geen dood, geen graf berusten,
aan geen kwaad ten onder.*

Gezegend die bidden zoals Hij.

ONZE VADER.

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN.

Lied. Wie luistert naar Gods woord (1c)*t.: C. Poort
m.: W. Vogel*

*Bid en ga met hen die
in zichzelf opgesloten zijn,
zonder besef van tijd en ruimte;
aan wie voorjaar en lente
onopgemerkt voorbijgaan.*

Lied. Wie luistert naar Gods woord (1c)

*Bed en beken je tot hen
die nieuwe wegen banen
en schrammen oplopen;
die proberen op te bouwen
en afbraak wordt verweten.*

Lied. Wie luistert naar Gods woord (1c)

*Bid en leef mee met hen
die voor recht en gerechtigheid
hun leven riskeren;
de miljoenen die hun kinderen
geen onderdak of brood kunnen geven.*

Lied. Wie luistert naar Gods woord (1c)

ZEGENWENS

Zegenen wij elkaar met hart en handen
met raad en daad in Gods naam, +
Vader Zoon en Heilige Geest.

A.: **Amen.**

ORGELSPEL